

Aan de gemeenteraad

Gevraagd besluit:

Samenvattend stellen wij u voor:

- de spelregels, het afwegingskader en de governance ten behoeve van de inrichting van het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) vast te stellen;
- de motie 'Inzet Duurzaamheidstransitiebudget' van Verkoelen (50Plus) om 'Een plan van aanpak te maken hoe het duurzaamheidstransitiebudget ingezet gaat worden' en dit binnen 6 maanden (uiterlijk 16 december 2022) te delen met de Raad' hiermee als afgedaan te beschouwen.

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?

In de gemeenteraadsvergadering van 16 juni 2022 is bij de bespreking van het Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Eén Stad' de motie 'Inzet Duurzaamheidstransitiebudget!' [M2206-4727] van raadslid P.H.J.D. Verkoelen (50PLUS) aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht 'Een plan van aanpak te maken hoe het duurzaamheidstransitiebudget ingezet gaat worden en dit binnen 6 maanden (uiterlijk 16 december 2022) te delen met de Raad'.

Met het vaststellen van het coalitieakkoord is besloten tot de inrichting van een Duurzaamheidstransitiebudget ter grootte van € 100 mln. 'om de juiste innovaties in de regio te versnellen, ondernemers te ondersteunen, en zo het verdienvermogen voor de stad en de werkgelegenheid voor Rotterdammers te bevorderen. Het fonds wordt ingezet voor de vergroening van de leefomgeving, duurzame opwek en opslag van zonne- en windenergie, waterstofproductie, de transitie naar een circulaire economie en het reduceren van energiegebruik.' Met dit raadsvoorstel wordt het plan tot inrichting van het DTB voorgelegd.

Daarnaast voorziet dit in een voorstel voor de afdoening van de motie 'Inzet Duurzaamheidstransitiebudget!' van Verkoelen (50Plus) om 'Een plan van aanpak te

maken hoe het duurzaamheidstransitiebudget ingezet gaat worden' en dit binnen 6 maanden (uiterlijk 16 december 2022) te delen met de Raad.

Het Duurzaamheidstransitiebudget (DTB) kan worden gezien als opvolger van het Energietransitiebudget (ETB). Concern Auditing heeft een audit over het ETB uitgevoerd, de successen en lessen zijn verwerkt in dit voorstel tot inrichting van het DTB. Succesvolle elementen die we meenemen zijn de aandacht voor transparantie en centrale coördinatie van geheel door de afdeling Duurzaamheid, met het besef van de concernbrede verantwoordelijkheid die daarmee wordt gedragen. Beter borging van de adviezen van de toetsingscommissie is een les die we implementeren door de adviescommissie een expliciete adviesrol te geven. Ook richten we de monitoring beter in waardoor de voortgang en behaalde resultaten periodiek kunnen rapporteren. Dit proces laten we aansluiten op de P&C-cyclus. Het ETB loopt in 2022 af, middelen die na afronding nog vrijvallen worden opgenomen in het DTB.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Eén Stad'
- Duurzaamheidskompas
- Motie 'Inzet Duurzaamheidstransitiebudget!' van Verkoelen (50Plus)

Toelichting:

Projectvoorstellen die aanspraak willen maken op DTB-middelen worden aan het afwegingskader getoetst. Het afwegingskader is opgedeeld in drie onderdelen: basiscriteria, inhoudelijke criteria en organisatorische criteria.

Noot vooraf: de criteria in dit afwegingskader houden nog geen rekening met de voorwaarden die het Rijk mogelijk stelt aan klimaatmiddelen. Zodra dit bekend is moet worden gezien of de toetsing voor (sommige) projecten moet worden aangepast.

Basiscriteria

Deze criteria kunnen worden gezien als drempelwaarden om een aanvraag in te kunnen dienen bij het DTB.

- Het project dient een bijdrage te leveren aan CO₂-reductie nu of in de nabije toekomst, inclusief reductie in de CO₂-keten.
- Het project kan voor het geheel of een deel van de kosten geen aanspraak kan maken op andere, beter passende financieringsvormen of dekking binnen de gemeente.
- Het aangevraagd bedrag is € 250k of hoger.

Inhoudelijke criteria

- Bijdrage aan de reductie van het gebruik van fossiele energie.
- Bijdrage aan de reductie van de milieu-impact van grondstoffengebruik.
- Bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit door vermindering uitstoot schadelijke stoffen (zoals fijnstof, stikstof, methaan).
- Bijdrage aan vergroten lokale werkgelegenheid (incl. stages).
- Bijdrage aan stimuleren innovatie in de energietransitie.
- Bijdrage aan inclusieve, betaalbare energietransitie en tegengaan van (energie)armoede.

- Concrete, zichtbare en lokale duurzame verbeteringen / resultaten voor de Rotterdammer, bijvoorbeeld in of om het huis, in de straat of in de wijk.
- Bijdrage aan klimaatadaptatie.
- Bijdrage aan één of meerdere collegedoelstellingen op het gebied van klimaat.
- Noodzaak voor inzet gemeentelijke middelen: bijvoorbeeld door marktfalen, publieke taak of het creëren van financiële, economische en/of maatschappelijke hefboom.

Organisatorische criteria

- Integraliteit van projecten, waarbij de voorkeur uitgaat naar projecten die resultaten boeken in meerdere opgaves.
- De kans op cofinanciering: de middelen worden zoveel mogelijk ingezet als katalysator van Rijksmiddelen of Europese middelen of investeringen van derden.
- Het revoluerend karakter van een project, waarbij bij de voorkeur uitgaat naar een grote mate van revoluerend (lening, participatie, garantie).
- Transparantie gemeentelijke middelen: het inzichtelijk maken van de reeds beschikbare dekking binnen het concern en de lopende aanvragen van andere financieringsmiddelen binnen het concern. Zo kan waar nodig hierover afstemming plaatsvinden, ter voorkoming van schuiven met potjes.

Noot tot slot: het DTB is slechts een onderdeel van het geheel aan gemeentelijke middelen voor inzet op duurzaamheid, naast onder meer reguliere exploitatiemiddelen en investeringen.

De spelregels omvatten het proces voor indiening, advies & toetsing, uitvoering, afronding en vrijval. Dit wordt gevat in een jaarlijks terugkerende planning. Tweemaal per jaar vindt er aansluitend aan de rapportage een herijking plaats en wordt het DTB opengesteld voor aanvragen. Deze nieuwe aanvragen kunnen bestaan uit het verlengen van lopende projecten (zonder extra middelen), het uitbreiden van lopende projecten (inclusief extra middelen) en het toevoegen van nieuwe projecten. Het uitgewerkte proces is ambtelijk breed gedeeld en door het college vastgesteld.

Besluitvorming en verantwoording aan de raad

De besluitvorming kent twee onderdelen:

- 1) de route voor het vaststellen van spelregels en afwegingscriteria (eenmalig);
- 2) de route voor toekenning van DTB-middelen aan projecten (jaarlijks terugkerend).

1) Proces tot vaststelling spelregels en criteria

Het college geeft akkoord op de spelregels en afwegingskader, vervolgens stelt de raad de afwegingscriteria vast door middel van voorliggend raadsbesluit.

2) Proces toekenning middelen

Uit de advies- en toetsingsprocedure volgt een toetsingsadvies. Het college stelt de toekenning van middelen vast (maximaal 2 x per jaar) waarna de raad over dit besluit wordt geïnformeerd.

Verantwoording van de voortgang aan de raad verloopt via de P&C producten in de paragraaf duurzaamheid/klimaat.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

In de begroting wordt het voorstel voorgelegd om een bestemmingsreserve "Duurzaamheidstransitiebudget" in te richten ter grote van 100 mln. overeenkomstig de afspraken in het coalitieakkoord.

Voor een groot gedeelte van het DTB zijn Rijksmiddelen voorzien. De omvang en voorwaarden van deze middelen zijn nog niet bekend. Als blijkt dat de omvang kleiner is dan verwacht, wordt een voorstel voor het gebruik van aanvullende middelen gedeeld om toch de afspraak uit het coalitieakkoord om tot een DTB van 100 mln. na te kunnen komen. Als blijkt dat de voorwaarden van het Rijk strenger zijn dan de voorgestelde afwegingscriteria, toetsen we de ingediende projectvoorstellen tegen deze strengere eisen. Het risico bestaat dat een project met toegekende middelen hierdoor moet bezuinigen of stoppen. Dit risico wordt vooraf nadrukkelijk ambtelijk gedeeld.

Aanvankelijk werd verwacht dat in de septembercirculaire duidelijkheid zou worden verschaft over de middelen vanuit het Rijk. Dit is echter niet het geval. De huidige planning is dat half oktober het Rijk een brief stuurt aan de gemeenten, waarin duidelijkheid wordt verschaft over de bijdrage vanuit het Rijk. Eind van het jaar verschijnt de bijbehorende ministeriële regeling.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022

gelet op de in het collegeakkoord gestelde ambitie tot oprichting van een Duurzaamheidstransitiebudget ter grootte van 100 mln. voor 4 jaar, om een bijdrage te leveren aan de in het coalitieakkoord gestelde doelen op het thema klimaat;

besluit:

Het vaststellen van het afwegingskader voor het toetsen van projecten die aanspraak willen maken middelen uit het Duurzaamheidstransitiebudget, met als belangrijkste inhoudelijke criteria:

- Het project dient een bijdrage te leveren aan CO₂-reductie nu of in de nabije toekomst, inclusief reductie in de CO₂-keten.
- Het project kan voor het geheel of een deel van de kosten geen aanspraak kan maken op andere, beter passende financieringsvormen of dekking binnen de gemeente.
- Bijdrage aan de reductie van het gebruik van fossiele energie.
- Bijdrage aan de reductie van het grondstoffengebruik.
- Bijdrage aan verbeteren luchtkwaliteit door vermindering uitstoot schadelijke stoffen (zoals fijnstof, stikstof, methaan).
- Bijdrage aan vergroten lokale werkgelegenheid (incl. stages).
- Bijdrage aan stimuleren innovatie in de energietransitie.
- Bijdrage aan inclusieve, betaalbare energietransitie en tegengaan van (energie)armoede.
- Concrete, zichtbare en lokale duurzame verbeteringen / resultaten voor de Rotterdammer, bijvoorbeeld in of om het huis, in de straat of in de wijk
- Bijdrage aan klimaatadaptatie.
- Bijdrage aan één of meerdere collegedoelstellingen op het gebied van klimaat.
- Noodzaak voor inzet gemeentelijke middelen: bijvoorbeeld door marktfalen, publieke taak of het creëren van financiële, economische en/of maatschappelijke hefboom.

En de toetsing hierop te laten verlopen via de adviescommissie en voorgelegde besluitvormingsprocedure.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

De voorzitter,